

Oponentský posudek závěrečné bakalářské práce

Téma práce: Zátěž a stres pracovníků na záchranné službě

Autor práce: Dana Brandejská, DiS.

Předložená bakalářská práce obsahuje 92 stran textu vč. nečíslovaných stran a 2 strany příloh. Práce je členěna do 8 základních oblastí – úvod, teoretická část, empirická část, diskuse, závěr, anotace, seznam použité literatury, seznam zkratk a přílohy. Grafika členění práce v obsahu není příliš zdařilá.

Volba tématu

Autorka si zvolila ke své práci téma velmi aktuální. Práce v terénu klade na záchranáře stále vyšší nároky, což je na jedné straně způsobeno celou řadou změn ve společnosti a rozvojem oboru na straně druhé. Poskytování přednemocniční neodkladné péče si vyžaduje vysokou odbornou erudici záchranáře, organizační schopnosti, zodpovědnost, dobrou fyzickou kondici, ale také schopnost zvládat velkou psychickou zátěž.

Teoretická část práce

V teoretické části práce autorka definuje nároky kladené na záchranáře v jednotlivých pracovních pozicích – operátorka, lékař, záchranář, řidič ZZS. Dále předkládá svůj názor na to, jakou představu o záchranářích má veřejnost a jakou záchranáři sami, stejně tak definuje osobnostní charakteristiku záchranáře. Následně se teoretická část práce zabývá zátěžovými situacemi, mechanismy psychické adaptace, reakcí na stres, syndromem vyhoření a posttraumatickou intervenční péčí. Kolegyně popisuje možnosti psychosociální pomoci pro záchranáře a krátce prezentuje výsledky výzkumu v oblasti zátěže a stresu na záchranných službách, který byl realizován v letech 2003 a 2005. Teoretická část práce se vhodně věnuje zvolenému tématu, neodbočuje z něj, je věcně doplněna poznatky absolventky a zřetelně definuje problematiku psychické zátěže záchranářů v ČR.

Empirická část

Absolventka definovala celkem 6 cílů, kterými se rozhodla identifikovat hlavní stresory v práci záchranářů, zjistit, jak tyto stresory působí na jejich psychiku a v neposlední řadě, jak se záchranáři dokážou se stresem vyrovnávat. K naplnění těchto cílů si kolegyně zvolila metodu dotazníkového šetření. Dotazník je členěn strukturou otázek do dvou částí. V první části otázky sbírají informace o vzorku probandů. Druhá část dotazníku svými 17 otázkami sleduje naplnění stanovených cílů. Dotazník obsahuje otázky uzavřené i otevřené, které jsou jasně kladené, což si kolegyně ověřila formou pilotní studie na malém vzorku záchranářů. Vzorek respondentů je definován solidně, stejně tak vlastní metodika výzkumu. Výsledky šetření jsou zpracovány do přehledných tabulek v absolutních i relativních hodnotách. Tabulky vhodně doplňují sloupcové grafy, které jsou čitelné a jasné. Zde kolegyně využívá pouze relativních čísel zaokrouhlených na jedno desetinné místo, zřejmě z důvodů větší přehlednosti a jednodušší orientace v grafu. Komentáře k tabulkám a grafům hodnotím jako naprosto výstižné. V diskusi autorka rozdělila otázky do několika okruhů, které dále podrobně komentuje. Závěrem v diskusi uvádí návrhy na opatření, která by mohla vést k debriefingu záchranářů po traumatizujících zásazích.

Závěr práce

Závěry jsou formulovány s odkazy k jednotlivým cílům. Autorka tak prokazuje jejich splnění. Bohužel v závěru práce chybí informace, kterými by autorka shrnula celou práci, která je bezesporu svými výsledky přínosná.

Literatura a práce s literaturou

Seznam použité literatury obsahuje 22 titulů, které jsou z bibliografického hlediska správně citovány. Práce s použitou literaturou je dobrá, v textu autorka správně odkazuje na literární pramen.

Kvalita příloh

Přílohy jsou správně značené, obsahují předkládaný dotazník a doklad ÚSZS Středočeského kraje o schválení výzkumu na pracovišti.

Celkové stanovisko

Domnívám se, že autorka zvolila aktuální téma. Prokázala znalost problematiky a stanovených cílů se zhostila pečlivě. Během šetření se nedopustila chyb. Z grafického hlediska je práce velmi pečlivě zpracovaná. Vytknout lze jen několik maličkostí, např. nesoulad stránkování (od str. 79) nebo číslování cílů, které autorka neuvádí při jejich stanovení, ale odkazuje na ně v závěru. Vzhledem k tomu, že jde o autorčinu první práci, jde skutečně o zanedbatelné nedostatky.

Práce vykazuje dobrou odbornou úroveň doporučuji ji prezentovat v odborné literatuře pro záchranáře (Urgentní medicína aj.) a na odborných konferencích ZZS. Z hlediska dalšího přínosu by bylo jistě zajímavé zpracovat podobnou studii ve všech ZZS ČR.

Náměty k diskusi při obhajobě

1. Práce výjezdových skupin ZZS se opírá o týmovou spolupráci. Definujte faktory, které eliminují stres při práci v týmu.
2. Co může dle Vás management udělat pro záchranáře, aby napomohl eliminaci stresu na pracovišti.

Návrh klasifikace: výborně

V Liberci dne 31.5.2008

Mgr. Kristýna Fejfarová